

mener dog i overensstemmelse med Brøndborerforeningens bestyrelse, at udviklingen nu er nået så langt med hensyn til fastlæggelse af en brøndboreruddannelse, at indenrigsministeren bør have en bemyndigelse til at gennemføre en egentlig autorisationsordning. Forslagets § 9, stk. 1, er i overensstemmelse hermed. Da den frivillige kursusvirksomhed ikke gør lovbestemmelser nødvendige, foreslås ingen regler herom. Den foreslåede regel omfatter ikke brøndgravning.

Efter 1926-lovens § 1, sidste stk., skal den, der lader en boring udføre, indsende visse meddelelser om jordlag m. v. til Danmarks geologiske Undersøgelse. I praksis varetages indberetningspligten ikke af bygherren, men af brøndboreren, og der er gennemført et snævert samarbejde mellem brøndborerne og Danmarks geologiske Undersøgelse, der herved har kunnet indrette sit meget værdifulde borearkiv. Denne ordning er foreslået lovfæstet ved KF § 4, stk. 3. § 9, stk. 2, svarer hertil med en ændring, der er aftalt mellem Brøndborerforeningen og Danmarks geologiske Undersøgelse.

Til § 10.

Bestemmelsen er enslydende med KF § 4, stk. 1, der svarer til 1926-lovens § 1, stk. 3. Bestemmelsen omfatter alle prøveboringer og prøvepumpninger på egen grund, også når de foretages til brug for et indvindingsanlæg, der kræver tilladelse efter § 13. I sidstnævnte fald kan spørgsmål om erstatning for skade ved sænkning af grundvandstanden dog indbringes for en landvæsensret efter § 19, stk. 1.

Til § 11.

Efter 1926-lovens § 1, stk. 1, 1. punktum, er enhver grundejer berettiget til at gøre brug af det grundvand, der kan indvindes på hans egen grund, til brug i husholdningen, til landbrug, mindre næringsdrift eller anden almindelige anvendelse.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 1 a, forstås bestemmelsen i praksis således, at den kun fastslår, hvilken vandindvinding en grundejer har ret til at foretage uden tilladelse fra en landvæsenskommission, men ikke udelukker, at der på andet lovgivningsgrundlag kan gøres indgreb i retten; dette er således sket ved bestemmelser i sundhedsvedtægterne, ved bygningslovgivningen og ved private aftaler. Også i øvrigt har bestemmelsen voldt fortolkningsvanskeligheder i praksis. Det antages, at retten i almindelighed kun omfatter forbrug i grundejerens egen husholdning eller virksomhed, herunder dog også en landejendoms større gæstemodtagelse og folkehold, eventuelt med flere

funktonærboliger, og udlejning af en del af en ejendom på landet til sommergæster; større godser har dog undertiden søgt tilladelse hos en landvæsenskommission, og retten omfatter næppe hotel- og pensionatsdrift, medmindre virksomheden kan betegnes som mindre næringsdrift, ej heller driften af en større institution (militærlejr, børnehjem osv.). I praksis har man anset det for lovligt, at en grundejer, som har indrettet en god brønd eller boring, uden tilladelse har leveret vand til en enkelt naboejendom. Landbrug omfattede i 1926 kreaturvanding, spandevask og anden landbrugsrensning m. v.; kunstig vanding med overrisling eller sprinkleranlæg spillede derimod ikke nogen rolle. I vandløbsloven af 1949 fik man bestemmelser om kunstig vanding med overfladevand; det fastsloges i §§ 38-48, at der altid krævedes tilladelse fra en vandløbsret; bredejerens ret til at bruge overfladevand til landbrugsformål uden tilladelse begrænsedes derfor i § 3, stk. 3, til „almindeligt landbrug“. I overensstemmelse hermed har man været tilbøjelig til at fortolke 1926-loven således, at kunstig landbrugsvanding med grundvand altid kræver tilladelse fra en landvæsenskommission. Ved fortolkningen af begrebet *mindre næringsdrift* har man lagt vægt på vandforbruget; ansøgere, der kun har søgt om 1.000-2.000 m³ vand årligt til næringsdrift, har undertiden af landvæsenskommissionen fået at vide, at tilladelse var unødvendig; på den anden side har man antaget, at en gartnerivanding på 5.000 m³ årligt krævede tilladelse (1961-betænkningen, side 30, spalte 1). *Anden almindelig anvendelse* omfatter bl. a. havevanding og bilvask.

KF § 2, stk. 1, 1. punktum, gentager til en vis grad 1926-lovens bestemmelse; anvendelsen til landbrugsformål er dog begrænset til „almindeligt landbrug“, hvorved det er tanken at udelukke kunstig landbrugsvanding, der er særskilt omtalt i KF § 2, stk. 3; reglen om næringsdrift er overført til KF § 2, stk. 2, der sætter en maksimumsgrænse på 3.000 m³ årlig; brug til almindelig anvendelse kan kun ske „i ringe omfang“. I KF § 2, stk. 1, 2. punktum, tages forbehold med hensyn til sundhedsvedtægter og bygningslovgivning.

Nærværende forslags § 11, stk. 1, stemmer i det hele med KF § 2, stk. 1. Man har således opgivet at fortolke den tidligere bestemmelse nærmere, men har henholdt sig til den ovenfor nævnte forståelse af nuværende praksis, hvilket også skulle fremgå modsætningsvis af, at mindre institutioner, hoteller, pensionater og landbrugsvanding i mindre omfang er omfattet af forslagets § 12; også campingpladser — hvor vandforsyningens hygiejniske standard vil være af stor betydning — er indbefattet under § 12